

Oponentský posudek rigorózní práce

Vyvlastnění nemovitostí

Mgr. Jiří HOCH

Institut vyvlastnění nemovitostí představuje nejvýznamnější zásah do vlastnického práva a jako takový si vyžaduje výjimečnou pozornost. Současně se jedná o institut, který je nezbytný i pro fungování současné demokratické společnosti, což potvrzuje i nedávný vývoj právní úpravy v této oblasti. Předložená rigorózní práce se tedy zaměřuje na téma společensky velmi významné, aktuální a z hlediska právní úpravy obtížné. Autor zvolené téma zpracoval v rozsahu 95 stran samotného textu, rozděleného, mimo úvod a závěr, do osmi částí, doplněného o předepsané přílohy. Po formální stránce práce splňuje všechny náležitosti a nemám k ní z tohoto hlediska připomínky.

Z obsahového hlediska lze práci rozdělit do dvou tematických celků. První celek zahrnuje kapitoly 2. až 5., ve kterých autor postupně předkládá úvod do zvolené problematiky. Předně se věnuje vymezení základních institutů, tedy vlastnickému právu a specifikům v případě pozemkového vlastnictví a v obecné rovině rovněž vyvlastnění. Druhá dílčí část se pak zaměřuje na charakteristiku dosavadního vývoje právní úpravy vyvlastnění nemovitostí.

Klíčovou částí práce je pak kapitola 6., věnovaná podrobnému rozboru hmotně-právních a procesně-právních aspektů vyvlastnění nemovitostí podle zákona o vyvlastnění. Obecnou úpravu pak doplňuje výklad specifických režimů omezení vlastnického práva (kapitoly 7. a 8.) a stručný exkurz do vybraných zahraničních úprav (kapitola 9.). Ze systematického hlediska mám připomínku právě k poslední uvedené kapitole. Jejím obsahem je skutečně jen stručný nástin principů vyvlastnění v třech evropských zemích (Francie, Německo a Velká Británie), proto bych za vhodnější považoval propojit ji s kapitolou 3. či 4. a poukázat na fakt, že institut vyvlastnění je upraven napříč všemi významnými evropskými právními systémy, popřípadě pojmenovat společné principy. Dílčí poznatky o jednotlivých právních úpravách pak bylo možné využít pro případnou diskusi v rámci výkladu o české právní úpravě. Druhá obecnější připomínka se dotýká zařazení dílčích shrnutí do jednotlivých kapitol, která považuji za zcela zbytečná. Rozsah jednotlivých kapitol jistě nevyžaduje zopakování právě uvedených faktů, možná s výjimkou kapitoly 6. Pokud už ale autor zvolil tento přístup, je poněkud zarážející rozsah závěru práce, kde mají být získané poznatky a závěry uvedeny. Právě ze závěru práce by měl být patrný přínos autora k dané problematice, její kritické hodnocení a vyslovení základních autorových myšlenek. V daném případě autor zcela jistě zaostal za svými možnostmi.

Jinak ovšem posuzovanou práci hodnotím jako zdařile zpracovanou. Autorův výklad je systematický, postihuje zvolenou problematiku v celé její šíři, byť místy je jeho přístup poněkud popisný. To je jistě dáno i relativní novostí platné právní úpravy. Pozitivně dále hodnotím využití judikatury, a to jak nejen českých soudů.

Celkově tedy hodnotím rigorózní práci **Mgr. Jiřího Hocha** jako vyhovující stanoveným požadavkům a **doporučuji ji** k ústní obhajobě. V jejím rámci by se měl vyjádřit k výše uvedeným připomínkám a odpovědět na následující otázky.

1. Jaké základní nedostatky současné platné právní úpravy vyvlastnění autor identifikoval a jaké jsou jeho návrhy na jejich řešení *de lege ferenda*?
2. Jak autor nahlíží na snahy o vydělení samostatného řízení, v jehož rámci by byla stanovována výše náhrady za vyvlastnění, které jsou vedeny snahou o zrychlení vyvlastňovacího řízení? Byla by taková úprava v souladu s LZPS?

V Praze dne 29. června 2009

JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.
oponent